

i jen mravní, mezi svůdcem a osobou sváděnou, mezi chlipnou žádostí na straně jedné a mravní čistotou na straně druhé a že tedy zejména osoba sváděná musí být mravně bezúhonná. Takový výklad nemá v § 132 tr. z. opory, nýbrž zákon pokládá za svůdce prostě toho, kdo osobu blíže označenou přiměje («verleitet»), by smilný čin spáchala nebo trpěla. O nějakém zvláštním mravním odporu osoby této nebo její mravní neporušenosti zákon se nezmiňuje a neuvádí toho proto, že chce prostě chrániti před svedením ke smilstvu vůbec osoby, které pro svůj věk nebo své postavení ke svůdci objektivně ochrany potřebují. S tohoto hlediska jest tedy svůdcem již ten, kdo byl původcem naznačeného smilného jednání, kdo dal k němu podnět, a nezáleží na tom, bylo-li při tom třeba nějakého zvláštního úsilí, by překonán byl mravní odpor sváděné osoby. Že by podnět takový byla svým chováním zavdala Josefa G., zmateční stížnost sama ani netvrdí. Naopak byl to, jak rozsudek v odpor vzatý zjišťuje, právě obžalovaný, jenž Josefě G. nemravný návrh učinil a zatahl ji do světnice, kde s ní na pohovce soulož vykonal a později ještě dvakráte tak učinil. Nezáleží-li pak na mravní bezúhonnosti osoby svedené, pak jest též bez významu o to se opírající uvedená námitka nedostatku subjektivní skutkové podstaty zločinu dle § 132 tr. z., nehledě ani k tomu, že obžalovaný — pozoroval-li snad mravní nedostatky na Josefě G. — měl právě jako hlava domácnosti povinnost, postarati se o nápravu a dbáti toho, by děvče neklouzalo na oné šikmé ploše ještě více, a nemůže proto — zvraceje takto svoji povinnost — omlouvati svůj nemravný čin tím, že děvče samo nebylo již mravně neporušeno.

Čís. 143.

»Při krádeži přistižen« (§ 174 I. b) tr. z.) byl zloděj, i když byl po dokonané krádeži přistižen při odnášení ukradené věci, dokud tato nebyla dopravena v bezpečí.

Na rozdíl od § 188a) nevyžaduje § 174 I b) tr. z., by osobou, proti které bylo použito násilí neb nebezpečné pohrůžky, byl okradený sám, ani, aby ohrožený stíhal zloděje věci, jejíž krádež je mu předem známa.

(Rozh. ze dne 21. února 1920, Kř II 4/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po veřejném líčení zmateční stížnost obžalovaného O. G. do rozsudku krajského jako výjimečného soudu v Uh. Hradišti, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným zločinem krádeže dle §§ 171, 173, 174 Ib), 175 IIb), 176 IIa) a 179 tr. z.

Důvody:

Ze všech vývodů zmateční stížnosti zbývá jako jediný, kterým se vskutku provádí uplatňovaný důvod zmatečnosti po zákonu, ten, kterým stížnost odpírá použitelnosti § 179 tr. z. na jednání obžalovaného proto, že o obžalovaném nelze říci, že byl přistižen při krádeži. Stížnost poukazuje tu k té zjištěné skutečnosti, že beran ztratil se s pastvy dne 31.

srpna 1919 v době polední, obžalovaný pak přistižen byl v lese se zabí-
tým beranem po půlnoci z 31. srpna na 1. září 1919. Po náhledu kasač-
ního soudu nespočívá rozsudek na omylu právním. Přísně vzato byla
arci krádež ovce dokonána okamžikem, kdy ovce byla odňata z držení
Isidora M., což stalo se jak rozsudek předpokládá, uschováním si jejím
prozatím někde v lese nebo v poli. Než skutečnost dokonání krádeže jako
taková nejen nevylučuje kvalifikace dle § 174 Ib) a trestu dle § 179 tr. z.,
nýbrž zněním těchto míst zákona je přímo předpokládána. Právě tato
ustanovení zákonná, že zločinem je krádež z povahy činu bez ohledu na
obnos, resp. trestá se těžkým žalářem od 5 do 10 let, použil-li zloděj, při-
stižen byv při krádeži, skutečného násilí nebo nebezpečné pohrůžky proti
osobě, aby se, udržel v držení ukradené věci. Spadá tedy již po zá-
konu moment krádež kvalifikující a trestnost vyšší zakládající časově
v dobu, kdy krádež jako taková již je spáchána, dokonána. Arci není doba,
po kterou ku spáchané krádeži může přistoupiti kvalifikace § 174 Ib) tr.
z., neobmezena: trvá, jak patrně, z § 188 lit. a) tr. z., jen, pokud zloděj
neodnesl kradenou věc v bezpečí. Z tohoto místa v zákoně plyne nade
vši pochybnost přípustnost svépomoci proti krádeži, to jest ku znovu-
zřízení jí porušeného stavu právního a skutkového, i po jejím dokonání
v právnickém smyslu, s čímž by nebylo ve shodě předkládat, že násilí
použité za účelem udržení se v držení ukradené věci, jež právě není než
vzepřením se proti takové svépomoci, nespadá již pod §§ 174 Ib) a 179
tr. z., nebylo-li vykonáno před dokonáním krádeže, před skutečným
zmocněním se cizího předmětu. Náhled ve stížnosti zastávaný vedl by
k důsledku, že zloděj okamžikem uchopení se cizí věci nabývá právní
ochrany ve své držbě a smí se snahám o znovuzřízení stavu předešlého,
zejména tedy o odnětí věci kradené, vzepřítí použitím spravedlivé ob-
rany, což po zákonu přiznati nelze. Právě-li se tedy v §§ 174 Ib) a 179 tr.
z. »dopaden byv při krádeži« (nikoliv ostatně »při páchání krádeže«),
nutno výrazům těm ve spojení s dalšími slovy zákona »aby se udržel
v držení ukradené věci« přikládati ten význam, že krádeží je v tomto
smyslu veškerá činnost zlodějova až do zabezpečení lupu, až do doby,
kdy činnost nesoucí se k odnětí věci z cizí držby je ukončena s hlediska
zlodějova, kdy čin jeho zjednal mu užitek, o který jemu šlo. Časové roz-
pětí mezi ztrátou berana z pastvy a přistižením obžalovaného není tudíž
závadou proti podřadění činu jeho pod ustanovení § 174 Ib) tr. z. Ostatní
podmínky použitelnosti tohoto § na případ přítomný dány jsou pak
zjištěním, že N. a U. pojavše podezření, že ovce, s níž obžalovaný
v noci v lese přistihli, je kradena, chtěli ho zadržeti a i s ukradenou ovci
ke starostovi odvésti, nebo alespoň ovci mu odebrati, že obžalovaný
vskutku tehda pokračoval ve své krádežné činnosti odnášeje berana,
by si ho do bezpečného svého držení uschoval, že obžalovaný vyhrožoval
N-ovi střílením a vskutku dvakráte stiskl proti němu kohoutek pistole
nebo revolveru a pak N-a uhodil střelnou zbraní do čela, až silně krvácel,
a že tohoto násilí a nebezpečné vyhrůžky použil v úmyslu, aby se udržel
v držení berana, jež právě chtěl ukrásti, resp. právě kradl. Nehledě
k tomu, že stížnost zmateční nebere v odpor právní posouzení, ležící
v podřadění těchto zjištění pod § 174 Ib) tr. z. kromě v bodu shora pro-
jednaném, není proti němu ani jinak námitek. Neboť § 174 Ib) tr. z. na
rozdíl od § 188 lit. a) tr. z. nevyžaduje, aby osobou, proti níž násilí nebo

nebezpečné pohružky bylo použito, byl okradený sám, ani, aby ohrožený stihal zloděje věci, jejíž krádež je mu předem známa, i dlužno proto pokládati za postačující, vymáhá-li ohrožený vydání věci objektivně ukradené proto, že ji důvodně za takovou pokládá. Že pak vyhrůžka střelbou je pohružkou nebezpečnou a skutečné použití střelné zbraně jako takové i jako nástroje k tělesnému zranění způsobilého je násilím, nemůže býti pochybno. Stačíť k pojmu násilí v tomto smyslu již činné použití tělesné síly proti osobě třetí, jež snaží se zmocniti se věci kradené, byť i za tím účelem byla nucena přemoci odpor zlodějův násilím proti osobě jeho.

Čís. 144.

Vyjádření ministerstva financí o pravosti nebo nepravosti veřejných úvěrních papírů nebo mincí zůstává i tehda listinou veřejnou (§ 136 tr. ř.), když ministerstvo financí sdělilo soudu prostě nález a posudek, jež si bylo vyžádalo od znalců jím zvolených. O takovýto nález a posudek může se soud obrátiti přímo na bankovní úřad.

Soudu jest zůstaveno, by o mimosoudních projevech osoby, jež zřekla se svědectví, prováděl jinaké důkazy a výsledku jich pak použil.

(Rozh. ze dne 24. února 1920, Kr I 81/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl v neveřejném zasedání zmateční stížnost obžalovaných Anny P., Emila T. a spol. do rozsudku krajského jakožto výmínečného soudu v Liberci ze dne 17. prosince 1919, jímž vinnými byli uznáni zločinem dle §§ 1 a 2 zákona ze dne 22. května 1919, čís. 269 sb. z. a n. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnosti uplatňují proti rozsudku především zmateční důvody č. 2 a 4 § 281 tr. ř., jež spatřují v tom, že při hlavním přelíčení přečteny byly proti jejich návrhu posudky o pravosti neb nepravosti zabavených peněz vydané jednak bankovním úřadem ministerstva financí, jednak firmou A. Haase v Praze a akc. spol. Unie v Praze, jež k podání takových posudků prý oprávněny nejsou, proto prý takový znalecký nález a posudek jest neplatným a použití jeho při hlavním přelíčení zakládá zmatek dle § 281 č. 2 tr. ř. Měl prý proto nalézací soud místo tohoto nálezu a posudku připustiti a provéstí navržený důkaz znalci o pravosti neb nepravosti zmíněných peněz a kolků, pro bankovky určených, kteří jedině tuto rozhodnou okolnost mohli spolehlivě rozřešiti, soud nalézací však návrh zamítl, čímž založen zmatek dle § 281 č. 4 tr. ř. V tom směru sluší především vytknouti, že proti přečtení zmíněných znaleckých nálezu a posudků nebylo při hlavním přelíčení se strany obhajoby dle zápisu protokolu o hlavním přelíčení vůbec protestováno a že ze zmíněných obžalovaných jedině Anna P. učinila při hlavním přelíčení návrh, by o pravosti nebo nepravosti peněz a kolků zabavených slyšení byli znalci. Scházela by tedy kromě této obžalované ostatním obžalovaným